

1. A Bíróságok fejezet szakmai tevékenységének rövid bemutatása

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 76. § (1) bekezdés a) pontjában írtak alapján kialakított stratégiai programjában elsőként szerepel, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéelkezzenek.

Ezen stratégiai célkitűzés a bíróságok működési színvonalának javításával, az ítéelkezési munka hatékonyságának megerősítésével és fokozásával, az eljárási határidők megtartásával teljesíthető, amely feltételezi a szükséges tárgyi feltételek biztosítását.

I. A bírósági szervezet munkáját és a központi igazgatási feladatokat befolyásoló külső körülmények

A bírósági szervezet munkáját és a központi igazgatási feladatokat mindenkor meghatározzák a jogszabályi kötelezettségek, azok változásai, a bírósági szervezetben bekövetkezett strukturális és más, az ítéelkezésre kihatással lévő társadalmi változások.

I.1. Bírósági szervezetben bekövetkező strukturális változások

A megelőző években bekövetkező nagyobb változások kihatással voltak a 2014. évre is.

a)

A 2013. év január 1. napjával kerültek felállításra a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok (5+1) pedig ténylegesen 2013. júniusától kezdték meg a tevékenységüket, amelyek működtetése (képzések, infrastrukturális, különösen az informatikai feltételek biztosítása, személyi költségek) folyamatos.

b)

A 2013. évi CXII. törvény 2013. szeptember 1-jei hatályba lépésével változott az egyes ítéelítőtáblák illetékességi területe. Az Országos Bírósági Hivatal által kezdeményezett törvényt módosítás célja a Fővárosi Ítéelítőtábla más ítéelítőtáblához viszonyított rendkívüli leterheltségének csökkentése volt.

Az ügyforgalmi adatok igazolták a módosításokat, amint arra a II.1. pontban is kitéerünk.

c)

A Bszi., valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) rendelkezése alapján Budapest területén az ítéelítőtábla mellett eljáró elsőfokú szolgálati bíróságot és a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróságot szükséges működtetni. Ez 2012-től jelent, elsődlegesen személyi költségekben megnyilvánuló teherviselést a szolgálati bírók díjazásával összefüggésben, amelynek mértéke az adott ügyben történő eljárás minden napjára a bírói 1. fizetési fokozat egy munkanapra eső összegének kétszerese, de legalább az egy napra eső összeg kétszerese. A szolgálati bíróság elnöke e tisztség ellátásáért havonta a bírói 1. fizetési fokozat 50 %-ának, elnökhelyettese havonta a bírói 1. fizetési fokozat 30 %-ának megfelelő díjazásra jogosult.

d)

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 2012. március 15-től hatályos 270. §-a értelmében első fokú fegyelmi bíróságként a BKK mellett működő

bíróági végrehajtói fegyelmi bíróság jár el, másodfokon pedig a Kúrián a Végrehajtói Fegyelmi Bíróság.

Ennek végrehajtására az Országos Bírósági Hivatal elnöke a bírósági végrehajtói fegyelmi bíróság bíró tagjai díjazásáról szóló 2/2014. (I. 23.) OBH utasítást adta ki.

Ezen fegyelmi bíróságokba összesen 40 bíró került kinevezésre, akik külön díjazásra jogosultak.

I.2. A bírósági szervezet működését, illetve a bírósági munkaterhet érintő jelentősebb jogszabályi változások

a)

A Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó 2/2014. számú PJE határozata folytán meghozott 2014. évi XXXVIII. törvény 16. §-a alapján a bíróságok 2014. augusztus 31. napjáig összesen 9009 ügyet (ebből törvényszéki első fokon 2662, törvényszéki másodfokon 443, a járásbíróságokon 5904 ügyet), 2014. december 31. napjáig összesen 12061 ügyet (ebből törvényszéki első fokon 3680, törvényszéki másodfokon 844, a járásbíróságokon 7537 ügyet) függesztettek fel.

Az Országos Bírósági Hivatal igazgatási, ügyviteli, statisztikai téren kialakította az ügyintézéshez szükséges feltételeket.

A felfüggesztéssel kapcsolatos munkateher jelentős része a járásbíróságokon és a törvényszékek első fokán jelentkezett, a központi régió bíróságai feszített munkában és rendkívül rövid időn belül bírálták el érdemben az új típusú pereket.

A bírói szervezet számára a devizahiteles perek ügyintézése, a felmerült igazgatási és szakmai többletfeladatok ellátása jelentős kihívást jelentett, amely kihívásnak a szervezet sikerrel megfelelt.

b)

2014. évben megkezdődött Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 2015. július 1. napjától hatályba lépő, széles körű (jogi képviselők, vállalkozás, ügyész, szakértők, hatóságok és más közigazgatási szervek) és kötelező elektronikus kommunikációt előíró szabályainak előkészítése.

A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. tv. (Cnytv.) elektronikus kommunikációt szélesítő és az Országos Bírósági Hivatal részére közhiteles nyilvántartás vezetését előíró alábbi rendelkezései 2015. január 1. napjától hatályosak:

- az Országos Bírósági Hivatal működteti az országosan egységes informatikai, közhiteles nyilvántartást [Cnytv. 3. §];
- meghatározott szervezettípusok részére és a jogi képviselővel eljáró fél részére kötelező az elektronikus eljárás [Cnytv. 7-16. §];
- a bíróság az informatikai rendszer útján adja át az NAV-nak és a KSH-nak az adószám és a statisztikai számjel megállapítása iránt a szükséges adatokat, illetve a szervezet adószámát és statisztikai számjelét a nyilvántartásban rögzíti [Cnytv. 20. § (7) bekezdés és 41. §];
- a beszámolók beadása elektronikus úton történik [Cnytv. 39. § (2) bekezdés];
- jogorvoslati eljárás intézése elektronikus úton történik [Cnytv. 46. § (5) bekezdés].

Elektronikus ügyfélkapcsolatot tett lehetővé a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 69/A. § a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság és a büntetés-végrehajtási intézetek között.

A Be. 219. § (1) bekezdése előírja a vádiratok másolatának elektronikus formában történő megküldését is.

Az elektronikus kommunikációt lehetővé tevő, az elektronikus dokumentumtár fejlesztésében, munkaállomások, szkennerek, nyomtatók beszerzésében, az elektronikus postai szolgáltatáshoz történő kapcsolódás informatikai alapjainak megteremtésében megnyilvánuló kapcsolódó elsődleges költségterhet jelentő fejlesztések mellett számottevő kiadást jelentenek az elektronikus aláírásokhoz kapcsolódó tanúsítványok és időbélyegek beszerzésének költségei is.

c)

A gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása részletes szabályainak megállapításáról szóló, a Cnytv. végrehajtására kiadott 16/2014. (III.13.) KIM rendelet 23. §-a közvetlen elektronikus adatátadást ír elő az Országos Bírósági Hivatal nyilvántartása és a KEKKH között, amely fejlesztéseket indokolt.

d)

A Házassági és Élettársi Vagyonjogi Szerződések Országos Nyilvántartásának vezetéséről és az abból történő adatszolgáltatás részletes szabályairól szóló, 2014. március 15-én hatályba lépett 17/2014. (III. 13.) KIM rendelet alapján – a hatályba lépés napjától – a bíróság kizárólag közvetlenül a Magyar Országos Közjegyzői Kamara elektronikus nyilvántartásából igényelhet adatot.

e)

A körözési nyilvántartási rendszerről szóló 2013. évi LXXXVIII. törvény 2014. január 1. napjától a bíróságok számára közvetlen hozzáférést biztosít a rendőrségek által vezetett körözési nyilvántartásokhoz, és a bíróságok közvetlenül jegyzik be a rendőrség által vezetett körözési nyilvántartási rendszerbe a nemzeti-, nemzetközi- és európai elfogatóparancsot, személy- és tárgykörözést.

A kapcsolat 2014. január 1-ével kiépült, a fejlesztés azonban megkívánta a központi dokumentumtár fejlesztését.

f)

Az EU tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködés keretében az EU tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény rendelkezései alapján a bíróságok 2014. január 1. napjától online módon az ún. SIS II. rendszerhez kapcsolódnak.

Erre figyelemmel 2014-ben fejlesztés alatt álló feladat a BIR-O bírósági nyilvántartó adatbázis közvetlen kapcsolódása az ORFK rendszeréhez.

g)

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Civil tv.) 14.§ (3)-(6) bekezdései alapján 2014. július 1. napjától az Országos Bírósági Hivatal a Civil Információs Portál felé, az e célra kialakított felületen keresztül elektronikus úton, adatbázis formájában szolgáltatja az országos névjegyzékben szereplő civil szervezetekre vonatkozó – nem közhiteles – adatokat.

h)

Az új Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2014. március 15-én lépett hatályba, amely számos főbb területen befolyásolta a civil jogalkalmazást.

i)

A bíróságok a 22/2012. (IV. 13.) BM rendelet 42. §-a alapján 2014. május 15. napjától kötelesek a szabálysértési eljárásokban statisztikai adatok szolgáltatására.

Ez jelentős adminisztratív terhet rótt a bíróságokra.

I.3. A bírósági szervezet működését érintő jelentősebb társadalmi változások

A 2014. évben már megfigyelhető volt a 2013. évhez képest az idegenrendészeti, menekültügyi bírósági eljárások szignifikáns emelkedése.

Míg 2013-ban 264, 2014-ben 653 menekültügyi határozat felülvizsgálatával kapcsolatos kérelem érkezett a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságokra, amely 147 %-os növekedést jelent.

Hasonló emelkedés mutatható ki az ugyancsak a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságok hatáskörébe tartozó idegenrendészeti határozat felülvizsgálatával kapcsolatos perek számában is a vizsgált időszakban: 425-ről 712-re, azaz 68 %-kal nőtt az ügyérkezés.

Kiugróan megnövekedett továbbá a menekültügyi- és idegenrendészeti őrizettel kapcsolatos bírósági eljárások száma is, amelyek a járásbíróságokat terhelik.

A leginkább érintett bíróságok közül példaként említhető a Debreceni Járásbíróság, ahol 2013. évben 450 menekültügyi őrizet meghosszabbítása iránti ügy indult, míg ez a szám 2014-ben több mint háromszorosa (314 %-a), 1414 volt. A Nyíregyházi Járásbíróságon az idegenrendészeti őrizettel kapcsolatos bírósági eljárások száma pedig ugyanebben az időszakban 1126-ról 2131-re, 89,25 %-kal növekedett.

II. Ügyforgalmi adatok

II.1. Ügyérkezés

2014-ben országosan 1 millió 460 ezer ügy érkezett a bíróságokra, amely a 2013. évhez képest (1 millió 782 ezer ügy) 18%-kal kevesebb.

A 2013. évben érkezett ügyek számát jelentősen megnövelték a dömpingszerűen indult cégbírósági ügyek (önmagában 726 ezer ügy), a 2014. év változásait a cégbírósági ügyek érkezésének normalizálódása (427 ezer ügy) is eredményezte.

A járásbíróságokon, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon az érkezett peres ügyek száma 7,0%-kal (263 ezerről 245 ezerre) csökkent, a közigazgatási perek előző évhez képest azonban 12,4 %-kal (12 118-ról 13 622-re) növekedtek.

A nemperes ügyek száma 1,2%-kal (261 ezerről 264 ezerre) növekedett. A nemperes ügyek emelkedő érkezésén belül figyelemre méltó az idegenrendészeti ügyek számának kiugró (36%-os, 4 922 ügy helyett 6 682 ügy érkezett), és a tárgyalás mellőzéses ügyek számának szintén jelentős (31,6%-os) emelkedése.

Törvényszéki első fokon az érkezett peres ügyek száma összességében 9,6%-kal emelkedett (21 610-ről 23 688-ra). 2014. évben az érkezett nemperes ügyek száma (csőd és felszámolási eljárásokkal, valamint érdemi cég- és cégtörvényességi ügyekkel együtt) 2013. évhez képest 39%-kal csökkent (757 ezerről 459 ezerre).

A polgári-gazdasági ügyszakban a „devizahiteles” perek nélkül a törvényszékekre érkező elsőfokú polgári-gazdasági peres ügyek száma nagyságrendileg nem változott (2013-ban 14 600 ügy, 2014-ben 14 692).

A 2014. évi XXXVIII. törvény 16. §-a alapján a bíróságok 2014. augusztus 31. napjáig összesen 9009 ügyet (ebből törvényszéki első fokon 2662, törvényszéki másodfokon 443, a járásbíróságokon 5904 ügyet), 2014. december 31. napjáig összesen 12061 ügyet (ebből törvényszéki első fokon 3680, törvényszéki másodfokon 844, a járásbíróságokon 7537 ügyet) függesztettek fel.

A legtöbb ügy a Fővárosi Törvényszéken (4708 ügy), a Szegedi Törvényszéken (1411 ügy), valamint a Budapest Környéki Törvényszéken (1396 ügy) került felfüggesztésre. Az egy éven túli ügyek számát tekintve törvényszéki első fokon figyelhető meg a legnagyobb, 12 %-os mértékű csökkenés.

A folyamatban lévő ügyek száma országosan 5 %-kal, ezen belül törvényszéki első fokon 7 %-kal, törvényszéki másodfokon 13 %-kal, a járásbíróságokon pedig 4 %-kal csökkent, amely csökkenés a felfüggesztések számának is köszönhető.

A törvényszékek másodfokú ítélkezési szintjén nem történt számottevő változás 76 355-ről 75 660-ra emelkedett az érkezés.

Az ítéletáblákon összességében 1,2%-kal nőtt az érkezett ügyek száma (18 000-ről 18 298-ra).

Az I.1.b) pontban jelzett az Országos Bírósági Hivatal által kezdeményezett az illetékességi területek változását eredményező jogszabály módosítás hatására – a szándéknak megfelelően – csökkentette az ítéletáblákon induló ügyek száma közti különbséget. E nélkül a „devizaügyek” számának Fővárosi Ítéletáblán történt emelkedése miatt tovább növekedtek volna a különbségek.

A Kúriához érkezett ügyek száma összességében 14%-kal növekedett (6 769-ről 7 709-re).

II.2. Ügybefejezés

A bíróságok az indult ügyek számánál összességében 3,0%-kal több (1 millió 505 ezer), míg a peres ügyek tekintetében 5,3%-kal több (380 ezer) ügyet fejeztek be. A befejezések száma minden ítélkezési szinten meghaladja az érkezett ügyek számát.

2014-ben a járásbíróságokon, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon összességében (bíróági végrehajtási ügyek nélkül) 399 251 ügyet fejeztek be, ez 2013. évhez képest (389 659 ügy) 2,5%-os növekedés.

A szabálysértési ügyszakban befejezett pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatása iránti ügyek befejezésének száma 2013 szeptemberétől jelentősen megnövekedett, olyannyira, hogy az érkezett ügyek számát 2013. december, 2014. február, július és augusztus kivételével minden hónapban, 2013 decemberétől féléves mozgóátlagában is meghaladta a befejezett ügyek száma.

A törvényszékek elsőfokú ügyszakaiban (a cégbíróságok nélkül) összességében 60 ezer ügyet fejeztek be, ami 11%-kal haladta meg az érkezőt. A befejezések száma polgári és büntető pereknél egyaránt 9,9-9,9%-kal, a gazdasági pereknél 21,5%-kal, a csőd és felszámolási ügyeknél 11,9%-kal, a büntető nemperes ügyeknél 3,9%-kal magasabb volt az érkezésnél. Másodfokon az érkezett ügyszámánál 1%-kal több (76 ezer – szabálysértés nélkül) ügyet fejeztek be a bíróságok. A befejezett ügyek száma – a büntető peres és civilisztikai nemperes ügyeken kívül – minden ügyszakban meghaladta az érkezett ügyek számát.

Az ítéletablák összességében 16%-kal több pert fejeztek be (5 549), mint amennyi érkezett (4 774). A befejezett ügyek száma a polgári ügyszakban 19,7%-kal, a gazdasági ügyszakban 16,3%-kal, a büntetőben 8%-kal haladta meg az érkezett ügyekét.

A Kúrián a befejezések száma (7 959) összességében 3,2%-kal haladta meg az érkezések számát (7 709).

II.3. Időszerűségi adatok

2014-ben a bíróságokon, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon – a közigazgatási ügyek kivételével – valamennyi peres ügyszakban csökkent a folyamatban maradt peres ügyek száma: a polgári pereknél 6,5%-kal, a gazdasági pereknél 10,5%-kal, a munkaügyi pereknél 9,5%-kal, a büntető pereknél 18%-kal kevesebb ügy maradt folyamatban, mint 2013. év végén.

A szabálysértési ügyintézés külön kiemelés érdemel, ugyanis az elmúlt két évet figyelembe véve 2014 végén (38 648) volt a legkisebb a szabálysértési elzárásra történő átváltoztatás iránti ügyláték.

Törvényszéki első fokon általános időtartam csökkenés volt tapasztalható. Míg 2013-ban a perek 72%-át fejezték be a bíróságok 1 éven belül, addig 2014-ben már 77%-át. A pertartam csökkenés valamennyi ügyszakot érintette, a polgári ügyszakban 71%-ról 77%-ra, gazdasági ügyszakban 78%-ról 80%-ra, büntető ügyszakban (katonáival együtt) 56%-ról 64%-ra nőtt az 1 éven belül befejezett perek aránya.

Érzékelhetően, 2013-hoz képest több mint 3%-kal növekedett az egy éven belül befejezett törvényszéki másodfokú gazdasági perek (93%-ról 96%-ra), és 5%-kal emelkedett az ítéletablákon egy éven belül befejezett büntető perek (83%-ról 88%-ra) aránya. Törvényszéki másodfokon a perek 96%-át, az ítéletablán a perek 91%-át 1 éven belül befejezik a bíróságok.

A törvényszéki elsőfokú ítélezésben ugyancsak csökkentek a folyamatban maradt ügyek, a 2013 első felében kialakult jelentős ügylátékot a cégbíróságok feldolgozták, a törvényszékek másodfokán az ügyláték 2013. év végéhez képest 4,5%-kal csökkent.

Az ítéletablákon 2013. év végéhez képest 11%-kal csökkent a folyamatban maradt ügyek száma (4 699-re).

A Kúrián folyamatban maradt ügyek száma – a 2013. féletről 2013. évre történő emelkedést követően - 2013. év végéhez képest 9%-kal csökkent (2 548-ra).

II.4. Kiemelt jelentőségű ügyek

A fentebb feltüntetett ügyforgalmi adatokban ábrázolt mindennapi bírósági ügyintézésen belül szükséges külön jelezni a kiemelt jelentőségű ügyeket, amelyekre az eljárási törvények soronkívüliséget, valamint rendkívül rövid intézkedési és eljárási határidőket írnak elő a bíróságok számára.

Ezen ügyekben a megkívánt felgyorsuló ítélezés továbbra is növeli az éves szinten tervezhető dologi kiadásokat (szakértői-, tanú- és védői díjak, postaköltségek, terem bérlet stb.).

II.5. Bíróságok ellen indított perek

2014-ben 582 új ügy érkezett, 952 ügy volt folyamatban és 323 ügy fejeződött be jogerősen, az OBH által képviselt alperesi bíróságok 95%-ban lettek pernyertesek.

A bíróságok ellen indított perekben érvényesített igények pertárgyértéke összesen: 1.309.512.205,- forint, míg a bíróságok által jogerős ítélet alapján fizetendő marasztalási összeg: 8.820.000,- forint volt (az arányszám: 0,006735).

III. A központi igazgatási feladatok egyes általános eszközeivel megtett intézkedések bemutatása

III.1. Szabályzatok, ajánlások

A bíróságok központi igazgatásának legfontosabb eszköze az Országos Bírósági Hivatal elnökének a Bszi. 76. § (1) bekezdés b) pontjában rögzített joga szabályzatok alkotására, ajánlások kiadására és határozatok meghozatalára.

2014-ben az OBH elnöke a bíróságok és az OBT véleményét is beszerezve 2014-ben 8 szabályzatot, 3 ajánlást, valamint 548 határozatot hozott és 6 szabályzat módosítására irányuló utasítást adott ki.

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének szabályzatai kihatottak például az ügykezelésre, és ekként az ügyforgalmi adatok alakulására is, a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárására, egyes iratok nyomtatványként történő rendszeresítésére (szabálysértési eljárásban), a bíróságok perbeli képviseletére.

Az ajánlások a bírósági vezetők, bírák és igazságügyi alkalmazottak szabadságolási rendjéről, a bírósági szervezetekben foglalkoztatott belső ellenőrök által elvégezendő összeférhetlenségi vizsgálatok végrehajtásáról, valamint a Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumok ügyrendjéről szóltak.

III.2. Protokollok, ügymenetleírások

Az OBH belső ügymenetleírásai, eljárási protokolljai a hatékony, egyszerű, gyors és átlátható ügyintézését szolgálják. Általános jellemzőjük, hogy mind az általános, mind pedig a konkrét feladatokhoz kompetenciafüggő, határidőhöz kötött ügyintézés tartozik, vezetői felelőségeket határoznak meg, továbbá a kommunikáció, az előkészítés, a végrehajtás, majd pedig az ellenőrzés rendjére is tartalmazznak előírásokat.

Az OBH mindazon területen, ahol az egységes szabályozás igénye felmerült, elkészítette azokat a szabályzatokat, ügymenetleírásokat, amelyek az adott területen a hatékony és egységes munkavégzéshez szükségesek voltak.

Ilyen volt 2014-ben az elektronikus adat hozzáférhetlenné tételével kapcsolatos bírósági rendelkezések meghozatalával és végrehajtásával kapcsolatos protokoll, amelyet az OBH a bíróságok rendelkezésére bocsátott, de fontos kiemelni a Szabálysértési Statisztikai Rendszer használatával kapcsolatos, az informatikai és jogalkalmazói kérdéseket felölelő ügyviteli protokollt is. Az Elektronikus Közigazgatási Operatív Program keretében az elnöki iktató rendszer használatával kapcsolatban az OBH iránymutatásokat fogalmazott meg, míg a panasznaplós ügyintézésrel kapcsolatos tapasztalatok összegzését, ügyviteli ajánlásokat bocsátott a bíróságok rendelkezésére.

III.2. Vizsgálatok

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke a Bszi. 76. §-a alapján határozattal eseti, átfogó, célhoz kötött, valamint rendszeres vizsgálatokat rendelhet el.

A vizsgálatok segítségével felmérhető, hogy mely területeken vannak jelentős különbségek az egyes bíróságok igazgatási gyakorlatában, és tapasztalatainak fényében lehetőség nyílik annak mérlegelésére is, hogy az OBH ajánlás vagy szabályzat alkotásával, esetleg jogszabály-módosítás kezdeményezésével egységesítse a gyakorlatot.

Az Országos Bírósági Hivatal 2014-ben több országos átfogó jellegű és egyes törvényszékekre irányuló célvizsgálatot is lefolytatott, amelyek közül az elhúzódó (kettő és öt éven túl folyamatban lévő) ügyek, a bíróságokon elévült büntetőügyek, a soron kívüliség érvényre juttatása érdekében elrendelt vezetői intézkedések, a fogyasztói kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perek, a szabadságot gyakorlatainak vizsgálata érdemel kiemelést.

Kifejezetten a költséghatékony ügyintézés indokolta a törvényszéki végrehajtó tevékenységének, valamint az ügyelet és készenlét szabályozásának és gyakorlatának vizsgálata.

Utóbbi tekintetében a 2014-ben folytatott vizsgálat megállapította, hogy az egyes törvényszékeken nem következetes a szabadság, ügyelet és készenlét fogalmainak meghatározása, nem egységes az évi rendes szabadság kivételének szabályai és annak kontrollja, az ún. „otthondolgozási” kedvezmény felhasználása és ellenőrzése, a tárgyalási napok kihasználásának ellenőrzése.

A törvényszéki és az önálló bírósági végrehajtók költségelőlegezésének vizsgálatára a jelentős mértékű költségek és kintlevőségek miatt került sor.

Az ellenőrzés lehetőséget adott a belső szabályozás színvonalának javítására (szabályzatok, ellenőrzési nyomvonalak), az önálló bírósági végrehajtók részére kiutalt költségek előlegezésének mértékének, módjának (50%, utólagos elszámolás) rendezésére, az előlegek behajtásának ellenőrzésére, számonkérésére (végrehajtási kifogás), elszámolására.

III.3. Munkacsoportok

A tudásalapú bírósági szervezetben felhalmozott ismeretek és tapasztalatok összegyűjtése és hasznosítása, valamint az igazgatásban történő megjelenítése céljából az Országos Bírósági Hivatal már több munkacsoportot hozott létre.

2014-ben a szakmai feladatokhoz igazodva 18 munkacsoport működött, és több új munkacsoport is alakult, amelyek közül kiemelendő az új Pp. kodifikációs munkacsoport, a mintaszabályzat munkacsoport, a bírósági közvetítés munkacsoport, a gyermekbarát igazságszolgáltatás munkacsoport és a sajtószóvivői munkacsoport.

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke a munkacsoportok ügyrendjét a 14/2014. (IX. 30.) OBH utasításban határozta meg.

IV. Egyszerűsítési, hatékonysági, költségtakarékossági intézkedések

Az Országos Bírósági Hivatal és a bíróságok vezetői több olyan igazgatási megoldás, munkaszervezési módszer bevezetését célozta meg, amely gyorsabb, hatékonyabb, költségkímélőbb jogalkalmazást, illetve működést tesz lehetővé.

IV.1. A bűnjelkezelés racionalizálása

A bírósági ügyszakban az eljárás során lefoglalt bűnjeleket a bíróság köteles őrizni és kezelni a lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról 11/2003. (V. 8.) IM-BM-PM együttes rendelet 8. § bekezdése alapján.

Hosszabb ideje – alapvetően helyhiány, infrastrukturális problémák miatt – jelentős nehézséget jelent a bíróságok számára a büntető ügyekben lefoglalt bűnjelek elhelyezése és kezelése. Az OBH 2014-ben célul tűzte a probléma rendezését.

Az Országos Bírósági Hivatal 2014-ben együttműködési megállapodást kezdeményezett az EMMI-vel és a BVOP-val az elkobzott bűnjelek karitatív célú felhasználása érdekében költséges megsemmisítésük kiváltására.

Emellett igazgatási intézkedésekkel nyomatékosította az előzetes elkobzás és előzetes értékesítés jogintézményének következetes alkalmazásának fontosságát a bűnjelek szükségtelen tárolásának elkerülése érdekében.

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke továbbá soron kívüli ellenőrzést rendelt el a bírósági bűnjelkezelés szabályszerű voltának, valamint fejezeti szintű költségeinek felmérése érdekében. Az ellenőrzés célja a bűnjelkezeléssel kapcsolatos költségek csökkentése, a bűnjelkezelés hatékonyabb, optimálisabb megoldását biztosító intézkedések előkészítéséhez a törvényszékeken alkalmazott gyakorlatok áttekintése volt.

Az ellenőrzés eredményeként a belső ellenőrök javaslatokat fogalmaztak meg a bírósági szabályozás hatékonyságának javítására (szabályzatok, ellenőrzési nyomvonalak), továbbá kirajzolódtak a bűnjelkezelési gyakorlat azon pontjai is, amelyek megfelelő igazgatási-, szakmai vezetői támogatással a leginkább alkalmasak a költségek csökkentésére és az esetleges hibák kizárására.

Az országos vizsgálat eredményei alapját képezték továbbá a bűnjelkezeléssel kapcsolatos jogszabály-módosítási javaslatok előkészítésének.

IV.2. Közjegyzői iratok tárolásának és a bírósági irattárak optimalizálása

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény értelmében a törvényszékek irattárai tárolják és kezelik az 1992. január 1-je előtt keletkezett közjegyzői iratokat, okiratokat, nyilvántartásokat és hivatali bélyegzőket.

Az 1992. január 1. és 2008. december 31. között keletkezett közjegyzői iratok tárolásának kötelezettsége hosszabb ideig vitatott volt, ugyanis a közjegyzői ügyvitel szabályairól szóló 37/2003. (X. 29.) IM rendelet 50. § (2) bekezdése továbbra is a járásbíróságok irattárát jelölte ki a közjegyzői iratok tárolására.

Ez utóbbi iratok átszállítására a Magyar Országos Levéltárral, a Budapesti Levéltárral, a Magyar Országos Közjegyzői Kamarával folytatott egyeztetések lehetőséget biztosíthat.

Elemi érdek fűződik ugyanis a sok évtized alatt felhalmozódó bírósági és közjegyzői iratok jelenleg rendkívül költséges, munkaigényes és komplikált rendszerének megoldásához, amellyel olyan ráfordítások takaríthatóak meg, amelyek a bírósági költségvetés bevételi oldalán jelentkeznek.

Az érintett iratok egyszerűsített és rendezett kezelése nem csupán a bíróságok érdeke, hanem össz-társadalmi igény.

Miután a vitatott sorsú közjegyzői iratok átadására lehetőség nyílik, szükségessé vált a bírósági iratok tárolásának költséghatékonyabb újrastrukturálása is, és 2014-ben megkezdődtek a nagy terjedelmű munkálatok előkészületei. Ennek keretében az Egri Törvényszék ún. irattározási pilot-program megvalósításába kezdett.

Emellett az OBH felmérte a közjegyzői iratok mennyiségét, és kidolgozta a közjegyzői iratok kezelésére vonatkozó jogszabályok áttekintő összefoglalását, amely a Magyar Nemzeti Levéltárral és a Magyar Országos Közjegyzői Kamarával folytatott tárgyalásokhoz volt szükséges.

2014. szeptemberben a törvényszékeknél felmérésre kerülnek az irattári iratok kezeléséhez szükséges humán erőforrás, valamint dologi igénynek is.

IV.3. Jogszabály-véleményezési hálózat kialakítása

A jogszabály-véleményezési feladatok koncentráltan az Országos Bírósági Hivatalnál jelentkeznek, amelynek azonban magában kell foglalnia a bírósági észrevételek, javaslatok becsatornázását is. A felgyorsult jogalkotási folyamatok mellett ez – a mindenkorai ítélkezési, általános jogalkalmazói feladatokon túl – folyamatos munkaként jelentkezik a bíróságokon.

Az Országos Bírósági Hivatal 2014. első félévében jogszabály-véleményezési koncepciót dolgozott ki, amely egyebek mellett egy véleményezési szakértői hálózat kialakítását vázolja fel a gyorsabb, hatékonyabb véleményezési folyamatok kialakítása érdekében. A koncepció 2014. szeptemberében észrevételezésre került valamennyi törvényszék, ítélőtábla és a Kúria elnöke által.

A koncepció alapján az Országos Bírósági Hivatal a jogszabály-véleményezési és kezdeményezési feladatok hatékonyabb ellátása érdekében elkészítette az OBH jogszabály-véleményezésről szóló szabályzatának tervezetét. A szabályzattervezetbe az OBH szervezeti egységei, az OBT és a bíróságok koncepcióra tett észrevételei is jórészt beépítésre kerültek.

A fejlesztés folytán 2015. II. félévétől várhatóan olyan gyors, az OBH által koordinált véleményezési folyamat jönne létre, amely alkalmas arra, hogy a kodifikáció során közvetlenül is hasznosítható formában, a bírósági szervezet tudásbázisán alapuló észrevételekkel válaszoljon a jogszabály-előkészítő minisztériumok megkereséseire.

IV.3. Szabálysértési ügyintézés központosítása

Ide sorolható a törvényszékeken a szabálysértési ügyintézés központosítása is, amely részletesen az V.3. pontban kerül kifejtésre.

V. Intézményi stratégia

Az intézményi stratégia alapján a bírósági szervezet egészének vagy részeinek, esetleg egyes bíróságok áttekinthetőbb, kiszámíthatóbb egyben célorientált és eredményes működése szervezhető, amely a tervezés, megvalósítás, ellenőrzés és az értékelés egymást követő lépéseiből áll. Ennek segítségével a szervezet vezetője a bíróság mindenkori feladataira figyelemmel határozza meg a rövid és középtávú prioritásokat, és felelőseiket, követi nyomon azok ütemezett végrehajtását, valamint végez szükség szerint beavatkozásokat.

V.1. Egységes Nyomozási Csoport

2014-ben a Fővárosi Törvényszék elnöke a budapesti nyomozási bírói gyakorlat egységesítése és a munkavégzés hatékonyabbá tétele érdekében a Be. 208. § (2) bekezdése alapján a Budai Központi Kerületi Bíróságot jelölte ki a Fővárosi Törvényszék illetékességi területén a nyomozási bírói feladatok ellátására, létrehozva ezzel az egységes nyomozási csoportot. Az egységes csoport felállítása és működtetése elsődlegesen dologi kiadásokkal járt (infrastrukturális feltételek biztosítása).

V.2. Központosított szabálysértési ügyintézés

A 2012. évi II. törvény (Szabs. tv.) 2013. évi változása folytán megnövekedett ügyérkezés jelentős többlet költséget eredményezett a bíróságokon. Ez természetesen maga után vonta az ügyintézésel együtt járó dologi költségnövekedést is (tárgyalótermek kialakítása, posta költségek).

A magas érkezési mutatók mellett (2014-ben is havonta átlagosan 31 ezer ügy érkezett) is időszerű, továbbá egységes és magas színvonalú, optimális munkaerőt igénybe vevő jogalkalmazás érdekében 2014. májusában az Országos Bírósági Hivatal megkezdte az ország két legnagyobb szabálysértési ügyforgalmát bonyolító bíróság (Fővárosi Törvényszék, Budapest Környéki Törvényszék) munkamódszereinek felmérését. Ennek alapján megállapítható volt, hogy a két bíróság munkamódszerei alkalmasak arra, hogy kisebb létszámú munkaerővel ugyanakkora, vagy nagyobb befejezésszámot érjenek el.

Erre figyelemmel az Országos Bírósági Hivatal elnöke 2014. év novemberében célul tűzte a szabálysértési ügyintézés központosításnak – a helyi sajátosságok szem előtt tartásával történő, legalább részleges – országos bevezetését, amellyel a fenti célok megvalósítása mellett koncentrált informatikai, igazgatási és szakmai támogatás biztosítható a szabálysértési ügyszak részére.

2014. év végére a törvényszékek felén legalább részleges központosítás valósult meg a szabálysértési ügyintézés területén.

A szabálysértési ügyszak az a jogterület, amellyel minden állampolgár találkozhat. A központosított ügyintézés infrastrukturális feltételeinek kialakítása alapvetően egyszeri beruházással jár, de sokszorosan megtérül: gyors és költségkímélő ügyvitelt tesz lehetővé, amellyel az ügyek tömege intézhető el sokkal egyszerűbben, kevesebb titkári munkaerő ráfordítással.

V.3. Szervezettefejlesztési projekt

A projekt alapvető célja egy professzionális hivatali szervezet létrehozása volt, amely alkalmas a szolgáltató funkció megjelenítésére és a szolgáltatói személet elsajátítására, az igazgatás, a koordinálás, a menedzselés és az ellenőrzés mellett.

A projekt 5 fő területre terjedt ki: Tudásmegosztás, Folyamatoptimalizálás, Változáskezelés, Minőségirányítás, Teljesítménymenedzsment.

Ezekről részletesebben a VIII.3. pontban adunk leírást.

VI. Az elektronikus eljárások kiszélesítése

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének stratégiai célkitűzései között szerepel, hogy – a jogalkotó szervekkel együttműködve – a bíróságokat érintő olyan jogszabályi környezet kerüljön kialakításra, amely segíti a bíróságok időszerű eljárását.

Az időszerű eljárás egyik fontos eleme a megfelelő informatikai háttér kialakítása, mely lehetővé teszi a bíróságok számára, hogy mind a peres, mind a nemperes eljárásokban az eléjük kerülő ügyeket elektronikus úton intézhessék, beleértve a bírósági iratkezelés mellett a bírósági ügyvitel elektronikus útra terelését és az elektronikus úton való kapcsolattartást is.

Az elektronikus eljárások körét szélesítő jogi normák és az Országos Bírósági Hivatal elnökének az eljárások gyorsítását és az ügyfélbarát szolgáltatások növelését célzó stratégiai célja egybeesett a fokozott elektronizálás tekintetében.

Az Országos Bírósági Hivatalnak az elektronizáció körében kétirányú feladta állt fenn 2014. évben: a hatályba lépő elektronikus eljárások feltételeinek biztosítása és azokról történő tájékoztatás, és felkészülés a 2014. évet követően hatályba lépő elektronikus eljárásokra, illetve a közhiteles nyilvántartás-vezetési új bírósági kötelezettségre.

VI.1. Gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása

A gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény (Cnytv.) 18. § (1) bekezdése értelmében a nyilvántartásokat elektronikusan kell vezetni, az informatikai alkalmazást és az adatszolgáltatást az Országos Bírósági Hivatal működteti. A Cnytv. 18. § (2) bekezdése alapján pedig az Országos Bírósági Hivatal adategyeztetés és az adatok változásának feltüntetése érdekében az érintett személyekre vonatkozóan – a törvényben meghatározott adatok tekintetében – adatot igényel a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból.

A gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása részletes szabályainak megállapításáról szóló, a Cnytv. végrehajtására kiadott 16/2014. (III.13.) KIM rendelet 23. §-a 2014. szeptember 1-jén lépett hatályba, amelynek értelmében az előbbi, Cnytv. 18. § (2) bekezdésében írt kötelezettségnek teljesítése érdekében az Országos Bírósági Hivatal a nyilvántartott személy adatainak nyilvántartásban történő rögzítését követően, automatizáltan átadja a KEKKH részére a nyilvántartásokban szereplő személyek születési nevét, születési idejét és helyét, valamint anyja születési nevét.

A nyilvántartások közötti informatikai adatkapcsolat kiépítése törvényi kötelezettség, melyet az igazságszolgáltatás adatbiztonsága kíván meg. Elemi igazságszolgáltatási érdek ugyanis, hogy a nyilvántartásba vett személyi adatok a közhiteles nyilvántartásban szereplő adatokkal megegyezzenek.

VI.2. Elektronikus adat hozzáférhetetlenné tétele

Az egyes büntető tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi LXXVIII. törvény 14. §-ával beemelte a Be. 158/A-D. §-ait és 596/A. §-át, pontosan meghatározva ezzel az elektronikus adat hozzáférhetetlenné tétele kényszerintézkedés, illetve az intézkedés szabályait.

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 92/A. § és 159/B-C. §-ai alapján továbbá 2014. január 1-től a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság szervezi és ellenőrzi az elektronikus adat hozzáféréseinek megakadályozásának végrehajtását.

A szabályozás értelmében az egyes bíróságok és az NMHH között zárt, biztonságos, közvetlen rendszer-rendszer szintű kapcsolatot szükséges kiépíteni a kényszerintézkedést, intézkedést elrendelő okiratok továbbítása érdekében.

A fejlesztés legnagyobb része 2014-ben megtörtént, lezárásáig a bíróságok – a jogszabály által biztosított lehetőséggel élve – az Országos Bírósági Hivatal hivatali kapuját használják.

VI.3. A vádiratok elektronikus másolatának fogadása

A Be. 219. §-a előírta, hogy 2014. január 1-től az ügyészség a bíróságra vádiratának másolat elektronikus formában küldje meg.

Ennek biztosítása számottevő fejlesztést kívánt meg a bírósági információs rendszerekben, 2014-ben a küldemények elektronikus befogadásának tesztelése zajlott a Legfőbb Ügyészséggel szoros együttműködésben.

VI.4. Kapcsolódás a SIS II. rendszerhez

Az EU tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködés keretében az EU tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény rendelkezései alapján a bíróságok 2014. január 1. napjától online módon az ún. SIS II. rendszerhez kapcsolódnak.

Erre figyelemmel 2014-ben fejlesztés alatt álló feladat a BIR-O bírósági nyilvántartó adatbázis közvetlen kapcsolódása az ORFK rendszeréhez.

VI.5. A bíróságok közvetlen hozzáféréseinek biztosítása a MOKK adatbázisához

A Házassági és Élettársi Vagyonjogi Szerződések Országos Nyilvántartásának vezetéséről és az abból történő adatszolgáltatás részletes szabályairól szóló, 2014. március 15-én hatályba lépett 17/2014. (III. 13.) KIM rendelet alapján – a hatályba lépés napjától – a bíróság kizárólag közvetlenül a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK) elektronikus nyilvántartásából igényelhet adatot.

2014-ben a MOKK nyilvántartási rendszerével a fizikai kapcsolat kiépítése sikeresen megtörtént. Ahhoz azonban, hogy az elektronizált adatigénylés a gyakorlatban is működőképes legyen, az szükséges, hogy a MOKK a rendszereiből való adatkinyeréshez és megjelenítéshez kiszolgáló (kliens) oldali felületet biztosítson. Ezen felületek vagy rendszerkapcsolatok kiépítése és az adatok megjelenítése az adatlekérők saját feladata.

VI.6. Civil szervezetek nyilvántartásának fejlesztése, üzemeltetése

A Civil tv. 14. § (3)-(6) bekezdése alapján 2014. július 1. napjától az Országos Bírósági Hivatal a Civil Információs Portál felé, az e célra kialakított felületen keresztül elektronikus úton, adatbázis formájában szolgáltatja az országos névjegyzékben szereplő civil szervezetekre vonatkozó – nem közhiteles – adatokat.

Erre figyelemmel a civil szervezetek nyilvántartásának továbbfejlesztése volt szükséges. Ezen túlmenően 2014. július 1-jétől a civil szervezetek nyilvántartásának közhiteles vezetését is biztosítani kell.

VI.7. Közvetlen rendszer-rendszer szintű kapcsolat a bíróság információs rendszere és a KEKKH egyes nyilvántartásai között

A bíróságok adminisztratív terheinek enyhítése és a személyi adatok jogszabályban előírt ellenőrzésének időszerű és közhiteles ellenőrzése biztosítása érdekében a BIR-O információs rendszer, valamint a KEKKH által kezelt Személyiadat- és lakcímnnyilvántartás és Szabálysértési Nyilvántartási Rendszer adattárak közötti közvetlen rendszer-rendszer szintű kapcsolat kiépítését célzó fejlesztéseket folytatott.

A technikai megvalósítás jogi feltételeinek meghatározására 2014. év végén együttműködési megállapodás keretében került sor.

A fejlesztések a Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében valósultak meg.

VII. Országos programok

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének célja a bíróságok szolgáltató jellegének erősítése, melyet a XXI. század igényeihez igazodva kell megvalósítani. Ennek érdekében több országos program is indult az elmúlt években, amelyek túlmutatnak a tárgyalóteremben folyó munkán, közvetlenül vagy közvetve javítják a szervezet hatékonyságát, növelik az állampolgárok elégedettségét és javítják az ügyfelek bírósághoz való hozzáférést. Cél az ügyfelek minél teljesebb körű kiszolgálása, a bírósági szervezet iránti bizalom növelése érdekében. Ilyen országos program keretében indult el a bírósági közvetítés, a Nyitott Bíróság Program, a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Program, a Tanúgondozási Program, valamint az ügyfél-elégedettség mérés.

VII.1. Bírósági közvetítés

Az OBH elnökének célja a bírósági közvetítés megerősítése, annak támogatása, hogy magas szakmai színvonalon, időszerűen eljáró bírósági közvetítők álljanak rendelkezésre a bírósági rendszerben, és az eljárás nemzetközi standardok szerinti lefolytatását lehetővé tevő helyiségek. Fontos emellett a bírák képzésekkel történő érzékenyítése a jogintézménnyel kapcsolatban, annak érdekében, hogy felismerjék alkalmazhatóságának lehetőségét, és tájékoztassák a feleket az eljárás igénybevételeének lehetőségéről.

Az új Ptk. hozta kötelező közvetítés írás elő elsősorban a szülői felügyeleti jogot érintő, belföldi és határon átnyúló ügyekben.

Míg 2013-ban 14 törvényszéken 20 bírósági közvetítő, addig 2014-ben a 20 törvényszéken 120 bírósági közvetítő működött (41 bíró és 79 bírósági titkár). A törvényszékeken 2013-ban 295 közvetítői ügyből 108, addig 2014-ben 656 lefolytatott bírósági közvetítői eljárásból 363 közvetítői ügy zárult megállapodással. A bírósági közvetítők 2014-ben 1165 ügyfélfogadási alkalmat tartottak.

A bírósági közvetetés tájékoztató anyagok (füzetek, szórólapok, videók, honlap tartalmak) folyamatos biztosítását, a közvetítők képzését és továbbképzését, valamint dologi szükségleteik biztosítását kívánja meg.

VII.2. Nyitott Bíróság Program

A társadalmi felelősségvállalás része, hogy a bíróságok jogismeret terjesztéséből is kivegyék a részüket. A program keretében a diákok osztályfőnöki órák, próbatárgyalások és bírósági séták alkalmával ismerkedhetnek a jogrendszerrel, az ítékezés folyamatával és a bírósági intézményekkel.

2013-ban országosan 1.189 program megszervezésére került sor, melyen összesen 32.182 fő vett részt. A rendezvények lebonyolításában 467 bírósági titkár, fogalmazó és bíró segédkezett. 2014. évben nőtt a résztvevők száma: összesen 101 iskola 37.706 diákja vett részt a rendezvényeken. A programok megszervezésében és lebonyolításában 639 fő bíró, bírósági titkár és fogalmazó vett részt.

A program elsősorban ismeretterjesztő anyagok (füzetek, szórólapok, videók, honlap tartalmak) folyamatos biztosítását, másrészt a bírósági résztvevők egységesen magas színvonalú felkészítettségét és külsős előadók bevonását igényli.

VII.3. Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Program

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke által létrehozott Gyermekbarát Igazságszolgáltatás Munkacsoport 2014-ben a kiskorúak idézéséhez, értesítéséhez, tájékoztatásához egységes nyomtatványokat készített, amelyek a 12/2014. (VII. 11.) OBH utasításban kerültek kiadásra. A munkacsoport közreműködött továbbá a kiskorúak életkori sajátosságainak megfelelő tájékoztatás elősegítése érdekében a www.birosag.hu internetes oldal gyermekközpontú igazságszolgáltatás almenüjének létrehozásában.

A gyermekmeghallgató szobák teszik lehetővé, hogy a bíróság a 14 év alatti kiskorú gyermekeket – elsősorban büntető ügyek sértettjeit, tanúit, valamint a családjogi jogvitákban vagy a gyermek jogellenes külföldre vitele miatt indult ügyek érdekeltjeit – a nemzetközi előírásoknak megfelelően, a kiskorú életkori sajátosságaihoz, igényeihez alkalmazkodó, barátságos és megnyugtató környezetben hallgassa meg.

Az OBH elnöke a gyermekmeghallgató szobák kialakítása érdekében 2013 szeptemberében pályázatot írt ki, melynek eredményeképpen a bíróságokon összesen 44 ilyen új helyiség kialakítása kezdődött meg, illetve folytatódott 2014-ben, összesen 32,5 millió forint támogatással.

A dologi feltételek biztosítása mellett a program kiemelt eszköze a kiskorúak ügyeit tárgyaló bírák országosan egységes, intenzív, hosszú távú érzékenyítő képzése.

VII.4. Tanúgondozás

Az OBH elnökének stratégiai céljai között szerepel a bíróságokhoz való hozzáférés egyszerűsítése, ami a tanúk vonatkozásában azt jelenti, hogy a bíróságok elősegítik a tanúzási kötelezettség teljesítését: a tanú eljárási jogairól történő széles körű tájékoztatás nyújtással, a tanúkkal való érzékeny bánásmóddal és a félelem nélküli tanúvallomás megtételével.

A tanúgondozásra kijelölt kapcsolattartók száma dinamikusan növekedett, további 60 fő tanúgondozó került kijelölésre 2014. évben, így a tanúgondozók száma év végére elérte a 163 főt.

Tovább javultak az infrastrukturális feltételek, év végére már több mint 30 bíróság rendelkezett tanúmeghallgató szobával, illetőleg elkülönített tanúváró helyiséggel annak érdekében, hogy a tanúnak ne legyen szükséges az adott esetben sérelmére bűncselekményt elkövető terhelttel egy helyiségben várakoznia, ez ne keltsen félelmet benne. Néhány bíróságon a tanúk várakozására alkalmas elkülönített folyosórész került kialakításra.

A program elsősorban dologi terheket ró a bíróságokra a tanúgondozás céljaira használható külön helyiség, elkülönített tanúvárók, a tanúgondozók munkavégzésének további infrastrukturális szükségleteinek, ismeretterjesztő anyagok (füzetek, szórólapok) biztosításával.

VII.5. Ügyfélkapcsolatok, ügyfél-elégedettség mérés

Az OBH elnökének egyik stratégiai célja a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése, amelynek alapvető pillére az állampolgárok információszerzése, a könnyen áttekinthető és informatív honlap, ügyfél tájékoztatási centrumok létrehozása, az ügyfelek megfelelő és folyamatos tájékoztatása, továbbá az ügyfél-elégedettség mérése.

Az ügyfél-elégedettség mérést a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárásról szóló szabályzat – a 10/2012. (VI. 15.) OBH utasítás – 13. § (2) bekezdése tette lehetővé. Lényege, hogy az igazságszolgáltatásban megforduló ügyfelek névtelenül tölthetik ki az ennek mérésére szolgáló kérdőíveket és számolhatnak be arról, hogy elégedettek-e például a kezelőirodával, a tájékoztatói lehetőségekkel vagy éppen az épület biztonságával. A cél az, hogy a visszajelzések alapján minél inkább ügyfélbaráttá váljon az igazságszolgáltatás. A fenti stratégiai célhoz kapcsolódóan a bíróságok többségén 2014. évben elkezdődött az ügyfél-elégedettség mérése, valamint a Fővárosi Törvényszéken komplex ügyfélcentrum került kialakításra.

VIII. Az Országos Bírósági Hivatal európai uniós forrásokból finanszírozott projektjei

A bíróságok egyszerű és kényelmes elérhetősége olyan kívánalom, amely jogosan merül fel az állampolgárokban. Annak érdekében, hogy mindenki gyorsan és hatékonyan tájékozódhasson bírósági ügyeinek állásáról, az Országos Bírósági Hivatal által 2014-ben megvalósított projektek korszerű, elektronikus megoldásokat tett elérhetővé az állampolgárok számára.

A projektekkel megvalósuló fejlesztések egyben segítik a bírák időszerű ítélkezését és az informatikai alkalmazások által lehetővé tett mértékben enyhítik az adminisztratív terheket.

Az Országos Bírósági Hivatalban 2014-ben egyidejűleg három európai uniós forrásból finanszírozott projekt megvalósítása volt folyamatban.

VIII.1. „Hírvivő” projekt

Az EKOP 2.A.2 azonosítójú, „Bírósági elektronikus tájékoztatási és figyelmeztető rendszer” megjelölésű projekt keretében az állampolgárok és képviselőik számára lehetővé vált, hogy – személyes azonosítást követően – az őket érintő ügyadatokat az erre a célra kialakított internetes felületen a nap 24 órájában, otthonukból, irodájukból tekinthessék meg és tájékoztatást kapjanak arról, hogy az ügyben kitől, milyen iratok érkeztek.

A projekt egy másik fejlesztése lehetőséget biztosít arra is, hogy az ügyfelek folyamatban lévő ügyeikben minden olyan jogi eseményről SMS-ben vagy e-mail útján értesítést kapjanak, amelyet az eljárási szabályok nem tiltanak.

Ahhoz, hogy a megvalósult fejlesztések eredményeit valóban minden bíróság maximálisan ki tudja használni, a bírósági számítástechnikai eszközök modernizálása is megtörtént. A projekt során összesen 965 új munkaállomás, és 6 darab szerver beszerzésére került sor.

VIII.2. „Levelező” projekt

„Az elektronikus szolgáltatások kiterjesztése és az emberi erőforrások optimalizálása az ítélkezés időszerűségének javítása érdekében” megnevezésű, EKOP-2.1.22-2013-2013-0001. azonosító jelű „Levelező” projekt keretében az Országos Bírósági Hivatal megvalósította a bírói munkateher mérésének új módszerét.

A projekt keretében megvalósított fejlesztés olyan módszert dolgozott ki, amely képes a bíróságokra érkező ügyekhez az ügy érkezésekor egy – az adott ügy befejezéséhez szükséges munkaidővel arányos – súlyszámot kalkulálni, azt nyilvántartani.

A súlyszámok birtokában megalapozottabb képet alkothatnak a bírósági igazgatási vezetők az egyes szervezeti egységek egyes ügyszakainak tényleges leterheltségéről, ami egyúttal lehetővé teszi, hogy a létszámgazdálkodás eszközszerén keresztül hatékony lépéseket tegyenek a tapasztalt munkateher-egyenlőtlenségek, és az eljárások időszerűségében megmutatkozó jelentős különbségek megszüntetése érdekében.

VIII.3. „Üzenő” projekt

Az EKOP 1.1.16. azonosítójú, „A bírósági szervezetrendszer érintő jogszabályi változásokból eredő fejlesztések a Bírósági Integrált Informatikai Rendszerben és a Vezetői Információs Rendszerben” megjelölésű projektben az Országos Bírósági Hivatal kialakította a Bírói értesítő szolgáltatást.

A bírói értesítő szolgáltatás előre jelzi az ügyek elévülését, az írásba foglalási és jegyzőkönyv aláírási határidők elmulasztását, a kitűzetlen és elintézetlen ügyiratokat, a kényszerintézkedések esedékes felülvizsgálatát, a végrehajtási és statisztikai lapok kiállításának elmaradását.

A projektekben megvalósítandó fejlesztések a Bírósági Integrált Informatikai Rendszerben oly mértékű változásokat eredményeztek, amelyek mindennapi használatához és a folyamatos

projektcélokhoz megfelelő módon történő hasznosításához a bírák és igazságügyi alkalmazottak képzését igényelték.

VIII.4. Szervezetfejlesztési projekt

Az ÁROP 1.2.18/A. azonosítójú, projekt alapvető célja egy professzionális hivatali szervezet létrehozása volt, amelynek alkalmasnak kell lennie a szolgáltató funkció megjelenítésére és a szolgáltatói személet elsajátítására, az igazgatás, a koordinálás, a menedzselés és az ellenőrzés mellett.

A projekt a tudásmegosztás, folyamatoptimalizálás, változáskezelés, minőségirányítás és teljesítménymenedzsment területekre koncentrálnak, más, más fejlesztéseket eredményezett a résztvevő 19 Bíróságon, valamint az Országos Bírói Hivatalban is.

2. A Bíróságok fejezet 2014. évi költségvetési előirányzatainak felhasználása

Az Országgyűlés Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvényben a Bíróságok fejezet részére az alábbiakban ismertetett előirányzatokat fogadta el:

1.1. Támogatás	87.013,1 millió Ft
1.2. Bevétel	2.258,0 millió Ft
1.3. Kiadás	89.271,1 millió Ft

Bíróságok fejezet 2014. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban, egy tizedessel

M e g n e v e z é s	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2013. évi CCXXX. törvény szerinti előirányzat	89.271,1	2.258,0	87.013,1	51.700,7
<i>Módosítások jogcímenként</i>				
- 495/2013. (XII.29) és az 1201/2014. (IV.1) Korm. határozat alapján a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2014. évi kompenzációjának finanszírozása	497,8		497,8	392,1
- 1457/2014. (VIII.14.) Korm. határozat rendkívüli kormányzati intézkedések (devizahitelek többlet feladat)	700,0		700,0	251,8
- 1202/2014. (IV.1) Korm. határozat Fővárosi Törvényszék elhelyezése	-1.700,0		-1.700,0	
- 1146/2014. (III.18.) Korm. határozat a 2014. évi honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtására	7,0		7,0	
- Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítás				-1.276,1
- Előirányzat-maradvány igénybevétele /1-2 címek/	2.679,6	2.679,6		102,2
- Előirányzat-maradvány igénybevétele /3 cím/	8.972,3	8.972,3		
- Bevételi többlet előirányzatosítása	4.178,1	4.178,1		
2014. évi módosított előirányzat	104.605,9	18.088,0	86.517,9	51.170,7

Az előirányzatok és azok teljesítésének alakulása:

Megnevezés	2013. évi tény	2014. évi eredeti előirányzat	2014. évi módosított előirányzat	2014. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	millió forintban egy tizedessel				% -ban	
- Kiadás	88.805,0	89.271,1	104.605,9	85.374,2	96,1	81,6
ebből: személyi juttatás	52.394,8	51.700,7	51.170,7	50.145,4	95,7	98,1
- Bevétel	8.831,0	2.258,0	6.436,1	5.921,1	67,0	92,0
- Támogatás	84.604,5	87.013,1	86.517,9	86.517,9	102,3	100,0
- Előirányzat-maradvány	5.937,6		11.651,9	11.651,9	196,2	100,0
- Létszám (fő)	10.510	11.342	11.345	10.213	97,2	90,0

2.1. 1. cím Bíróságok**Az 1.cím Bíróságok 2014. évi költségvetési előirányzatainak változása***millió forintban, egy tizedessel*

M e g n e v e z é s	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2013. évi CCXXX. törvény szerinti előirányzat	77.093,0	2.066,0	75.027,0	49.704,3
<i>Módosítások jogcímenként</i>				
- 495/2013. (XII.29) és az 1201/2014. (IV.1) Korm. határozat alapján a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2014. évi kompenzációjának finanszírozása	485,9		485,9	382,7
- 1146/2014. (III.18.) Korm. határozat a 2014. évi honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtására	7,0		7,0	
- Költségvetési támogatás	1.911,9		1.911,9	172,8
- Előirányzat-maradvány igénybevétele	2.613,8	2.613,8		102,2
- Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítások				-1.280,4
- Bevételei többlet előirányzatosítása	3.581,7	3.581,7		
2014. évi módosított előirányzat	85.693,3	8.261,5	77.431,8	49.081,6

Az 1. cím Bíróságok 2014. évi előirányzatai és azok teljesítésének alakulása:

Megnevezés	2013. évi tény	2014. évi eredeti előirányzat	2014. évi módosított előirányzat	2014. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	millió forintban egy tizedessel				% -ban	
- Kiadás	82.673,7	77.093,0	85.693,3	81.145,7	98,2	94,7
ebből: személyi juttatás	50.195,8	49.704,3	49.081,6	48.176,9	96,0	98,2
- Bevétel	7.293,1	2.066,0	5.647,7	5.132,8	70,4	90,9
- Támogatás	75.136,1	75.027,0	77.431,8	77.431,8	103,1	100,0
- Előirányzat-maradvány	2.857,4		2.613,8	2.613,8	91,5	100,0
- Létszám (fő)	10.351	11.013	11.014	9.924	97,1	90,1

2.1.1. A költségvetési támogatás

A költségvetési támogatás az eredeti előirányzathoz képest **2.404,8 millió Ft-tal** nőtt. A növekedés a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2014. évi kompenzációja, a fejezeti kezelésű előirányzatokból történő átcsoportosítás és a 2014. évi honvédelmi igazgatási feladatok finanszírozására biztosított előirányzathoz származik.

2.1.2. A saját bevételek teljesítése és a 2013. évi előirányzat-maradványok felhasználása összesen **7.746,6 millió Ft**

ebből:

- működési célú tám. államháztartáson belülről	597,8 millió Ft
- felhalmozási célú tám. államháztartáson belülről	1.643,1 millió Ft
- közhatalmi bevétel	2.107 millió Ft
- működési bevétel	553,9 millió Ft
- felhalmozási bevétel	29,4 millió Ft
- működési célú átvett pénzeszközök	1,5 millió Ft
- felhalmozási célú átvett pénzeszköz	200,1 millió Ft
- előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	2.613,8 millió Ft
(- kötelezettségvállalással terhelt	2.613,8 millió Ft)

2.1.3. A kiadási előirányzat teljesítése 81.145,7 millió Ft

A kiadási előirányzat teljesítése kiemelt előirányzatonként:

- személyi juttatások	48.176,9 millió Ft
- munkaadókat terhelő járulékok és a szoc. hozzájárulási adó	12.684,7 millió Ft
- dologi kiadások	14.246,1 millió Ft
- felhalmozási kiadások	5.571,5 millió Ft
- egyéb működési kiadások	451,8 millió Ft
- ellátottak pénzbeli juttatásai	14,7 millió Ft

2.1.3.1. Személyi juttatások

A személyi juttatások a legnagyobb részarányt képviselő kiemelt előirányzat a kiadásokon belül. A 2014. évi eredeti előirányzat (49.704,3 millió Ft) fedezetet nyújtott a foglalkoztatottak személyi juttatásai között a munkavállalókat alanyi jogon megillető a Bjt.-ben és az Iasz.-ban előírt kötelezettségekre, valamint a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetésekre.

A személyi juttatásokra felhasznált összeg 48.176,9 millió Ft, amely az **összes kiadás 59,37 %-át képezi.**

A személyi juttatásokon belül a foglalkoztatottak személyi juttatásaira teljesített kiadás **46.558,1 millió Ft**, amely tartalmazza a Bjt. és az Iasz. alapján kifizetendő illetmények, kötelező előresorolások összegét, a készenléti, az ügyeleti, a helyettesítési díj, a túlóra, a jubileumi jutalom, a napidíj, a közlekedési költségtérítés és a cafetéria rendszer keretén belül a személyhez kapcsolódó költségtérítésekre került felhasználásra.

A **külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 1.618,8 millió Ft**, amely különösen az ítélkezésben, illetve a bírói eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tanúk, az oktatásban részt vevők megbízási díja, a felmentési idejét töltő munkavállalók részére a munka alóli tényleges felmentési időre kifizetett felmentési illetmény és a felsőkorhatár leszállítása miatt felmentett bírák részére fizetett összeget tartalmazza.

2.1.3.2. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó címen az eredeti előirányzat 12.323,3 millió Ft, a teljesített előirányzat 12.684,7 millió Ft. A különbség részben a személyi jellegű juttatások előirányzat terhére került rendezésre.

2.1.3.3. Dologi kiadások

A dologi kiadások eredeti előirányzata 14.209,9 millió Ft, amely a saját bevételi többletek összegével, az előirányzat-maradvány igénybevételével és a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítással 15.438,2 millió Ft-ra növekedett, az előirányzat változás +1.228,3 millió Ft (+8,6 %).

A teljesítés 14.246,1 millió Ft, amely a módosított előirányzatnak 92,28 %-a. A módosított előirányzat és teljesítés közötti különbség értéke 1.192,1 millió forint értékben maradványként fordul át a 2015. évre, amely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt, ezen fennmaradó összeg nagyobb részéből a 2014. évet érintő, igazságszolgáltatásban közreműködők számlái kerültek kifizetésre. A bírósági eljárásokkal összefüggő kiadások maradéktalanul kifizetésre kerültek, figyelemmel a lehetőségekhez képest végrehajtott takarékoskodásra. A fejezet a 2014. szeptember 30-ai pénzügyi helyzet és a december 31-ei várható felhasználás alapján a bíróságok között a szükségletek figyelembe vételével a működési feltételeket biztosította. Egyes bíróságoknál a keletkezett megtakarítást az OBH elnöke elvonta és a hiánnyal küzdő intézmény részére átadta.

2.1.3.4. Felhalmozási kiadások*millió forintban, egy tizedessel*

Megnevezés	2014. évi előirányzat		2014. évi teljesítés
	eredeti	módosított	
Beruházás	355,5	6.284,1	4.921,7
Felújítás	500,0	872,0	476,3
Felhalmozási kiadások összesen	855,5	7.156,1	5.398,0

Az eredeti előirányzat évközben 6.300,6 millió Ft-tal növekedett. Ennek forrása az előző évi intézményi maradványok felhasználása, a fejezeti kezelésű előirányzatokból átcsoportosított központi beruházási előirányzat előző évi előirányzat-maradványa és belső átcsoportosítása.

A **felújítási előirányzatok** teljesítése 476,3 millió Ft.

Az **beruházások előirányzati sor** teljesítése 4.921,7 millió Ft, melyből többek között magába foglalja:

- Debreceni járásbíróság több éves beruházása,
- Ceglédi Járásbíróság rekonstrukciója
- Kecskeméti Járásbíróság kazáncseréje, fűtéskorszerűsítése,
- Szegedi Törvényszék Tábor utcai épületének külső hőszigetelése,
- Siófoki járásbíróság nyílászáró cseréje
- Miskolci Törvényszék tetőfelújítása
- kisebb épület-rekonstrukciók, valamint az elhasználódott eszközök pótlása.

2.1.3.5. Egyéb működési kiadások

A fejezeti kezelésű előirányzatról a bíróságok részére átadott előirányzatot tartalmazza 458,6 millió forint értékben, mely 451,8 millió forint értékben teljesült.

2.1.4. A 2014. évi előirányzat-maradvány alakulása:

A fejezet 2014. évi jóváhagyandó előirányzat-maradványa **4.032,7 millió Ft**, mely jelentős részben kötelezettségvállalással terhelt és teljesítése 2015. június 30. napjáig realizálódik. (Kötelezettségvállalással nem terhelt maradványként 0,08 millió forint realizálódott az 1. Cím tekintetében, melynek visszahagyását kérte a Fejezet.

2.1.5. Az 1. cím Bíróságok 2014. évi összevont mérlegfőösszegének értéke 78.407,3 millió Ft, mely a rendezőmérleg által módosult előző évi értéket 18,0 %-kal haladta meg. A saját tőke mérleg értéke 45.459,5 millió Ft.

Az adott kölcsönök állományában a bírák és igazságügyi alkalmazottak részére nyújtott lakáscélú támogatás szerepel, év végi állománya 329,8 millió Ft. A lakásvásárlási és korszerűsítési kölcsön kérelmekre 2014. évben 69,9 millió Ft folyósítása történt, melynek forrását a befolyó törlesztő részletek biztosították.

2.2. 2. cím Kúria

A 2. cím Kúria 2014. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2013. évi CCXXX. törvény szerinti előirányzat	2.788,1	192,0	2.596,1	1.996,4
<i>Módosítások jogcímenként</i>				
- 495/2013. (XII.29) és az 1201/2014. (IV.1) Korm. határozat alapján a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2014. évi kompenzációjának finanszírozása	12,0		12,0	9,4
- Költségvetési támogatás	6,4		6,4	4,3
- Előirányzat-maradvány igénybevétele	65,8	65,8		0
- Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítások				4,3
- Bevételei többlet előirányzatosítása	96,4	96,4		
2014. évi módosított előirányzat	2.968,7	354,2	2.614,5	2.014,4

A 2. cím Kúria 2014. évi előirányzatai és azok teljesítésének alakulása:

Megnevezés	2013. évi tény	2014. évi eredeti előirányzat	2014. évi módosított előirányzat	2014. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	millió forintban egy tizedessel				%-ban	
- Kiadás	3.091,1	2.788,1	2.968,7	2.857,6	92,4	96,3
ebből: személyi juttatás	2.199,0	1.996,4	2.014,4	1.968,5	89,5	97,7
- Bevétel	524,8	192,0	288,4	288,4	55,0	100,0
- Támogatás	2.586,5	2.596,1	2.614,5	2.614,5	101,1	100,0
- Előirányzat-maradvány	45,6		65,8	65,8	144,3	100,0
- Létszám (fő)	293	329,0	331	289	99,0	87,3

2.2.1. A költségvetési támogatás

A **költségvetési támogatás** az eredeti előirányzathoz képest **18,4 millió Ft-tal** nőtt. A növekedés a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2014. évi kompenzációja és a fejezeti kezelésű előirányzatokból történő átcsoportosítás eredménye.

2.2.2.A saját bevételek teljesítése és a 2013. évi előirányzat-maradványok felhasználása összesen **354,2 millió Ft**

ebből:

- működési célú tám. államháztartáson belülről	26,3 millió Ft
- felhalmozási célú tám. államháztartáson belülről	41,2 millió Ft
- működési bevétel	217,9 millió Ft
- felhalmozási bevétel	3,0 millió Ft
- előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	65,8 millió Ft
(- kötelezettségvállalással terhelt	65,8 millió Ft).

A tervezett kiadások fedezetét az előző évekhez hasonlóan nagyobb részt a költségvetési támogatás biztosította (91,5%). 2014-ben a Kúriának 25,8 millió Ft működési bevételi többlete keletkezett. A Kúria kiszámlázott intézményi működési bevételeinek túlnyomó része a Legfőbb Ügyészség és a Fővárosi Ítéltábla közös épületben történő elhelyezéséhez kapcsolódó bevételből származik, mely továbbszámlázásból származó bevételi többlet a dologi kiadásoknál előzetesen megfinanszírozott közüzemi-, és épületüzemeltetési költségek fedezetére, illetve a fentiekben részletezett műszaki felújításokra, beruházásokra nyújtott fedezetet.

2.2.3. A kiadási előirányzat teljesítése 2.857,6 millió Ft

A kiadási előirányzat teljesítése kiemelt előirányzatonként:

- személyi juttatások	1.968,5 millió Ft
- munkaadókat terhelő járulékok és a szoc. hozzájárulási adó	517,9 millió Ft
- dologi kiadások	272,0 millió Ft
- felhalmozási kiadások	73,6 millió Ft
- egyéb működési költségek	25,6 millió Ft.

2.2.3.1. Személyi juttatások

A személyi juttatások a legnagyobb részarányt képviselő kiemelt előirányzat a kiadásokon belül. A 2014. évi eredeti előirányzat (1.996,4 millió Ft) fedezetet nyújtott a foglalkoztatottak személyi juttatásai között a munkavállalókat alanyi jogon megillető a Bjt.-ben és az Iasz.-ban előírt kötelezettségekre, valamint a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetésekre.

A személyi juttatásokra felhasznált összeg 1.968,5 millió Ft, amely az **összes kiadás 68,9 %-át képezi.**

A személyi juttatásokon belül a foglalkoztatottak személyi juttatás előirányzata 17,3 millió Ft-tal csökkent az eredeti előirányzathoz képest. Ennek fő oka az, hogy az elemi költségvetésben biztosított foglalkoztatottak személyi juttatás előirányzatain felül jelentkező igények forrására a bérmegetakarítás intézményi hatáskörben felhasználható része nyújt fedezetet.

A foglalkoztatottak személyi juttatásaira teljesített kiadás **1.915,0 millió Ft**, amely tartalmazza a Bjt. és az Iasz. alapján kifizetendő illetmények, kötelező előresorolások összegét, a készenléti, az ügyeleti, a helyettesítési díj, a túlóra, a jubileumi jutalom, a napidíj, a közlekedési költségtérítés és a cafetéria rendszer keretén belül a személyhez kapcsolódó költségtérítésekre került felhasználásra.

A **külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 53,5 millió Ft**, amely különösen az ítélezésben, illetve a bírói eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tanúk, az oktatásban részt vevők megbízási díja, a felmentési idejét töltő munkavállalók részére a munka alóli tényleges felmentési időre kifizetett felmentési illetmény és a felsőkorhatár leszállítása miatt felmentett bírák részére fizetett összeget tartalmazza.

2.2.3.2. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó címen az eredeti előirányzat 499,5 millió Ft, a teljesített előirányzat 517,9 millió Ft. Év közben kormányzati, irányító szervei, illetve intézményi hatáskörben egyenlegében 51,2 millió Ft előirányzat növekedésre került sor.

2.2.3.3. Dologi kiadások

A dologi kiadások eredeti előirányzata 289,7 millió Ft, amely a saját bevételi többletek összegével, az előirányzat-maradvány igénybevételével és a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítással 280,2 millió Ft-ra csökkent, az előirányzat változás -9,5 millió Ft.

A dologi kiadások előző évhez képesti jelentős mértékű csökkenését (79,9 millió Ft) a 2014. január 1-jével megváltozott számviteli, beszámolási rend előírásai alapján alkalmazott értékelési és minősítési szabályok okozták, melynek során a 2013-ig dologi kiadásként kimutatásra került kiadások egy része (reprezentáció, munkáltatót terhelő járulékok, rehabilitációs hozzájárulás, kis értékű tárgyi eszközök beszerzési költsége, nemzetközi tagsági díjak, szociális hozzájárulási adókedvezmény befizetésével járó kötelezettség, stb.) 2014-ben más kiemelt előirányzati sorok rovatain kerültek elszámolásra.

A teljesítés 272,0 millió Ft, amely a módosított előirányzatnak 97 %-a. A bírósági eljárásokkal összefüggő kiadások maradéktalanul kifizetésre kerültek, figyelemmel a lehetőségekhez képest végrehajtott takarékoskodás mellett.

2.2.3.4. Felhalmozási kiadások

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2013. évi előirányzat		2013. évi teljesítés
	eredeti	módosított	
Beruházás	2,5	82,8	67,6
Felújítás		15,5	6,0
Felhalmozási kiadások összesen	2,5	98,3	73,6

Az eredeti előirányzat évközben 95,8 millió Ft-tal növekedett. Ennek forrása az előző évi intézményi maradvány felhasználása, belső megtakarítás átcsoportosítása és a fejezeti kezelésű előirányzatok átcsoportosításából adódik.

2.2.4. A 2014. évi előirányzat-maradvány alakulása:

Az intézmény 2014. évi jóváhagyandó előirányzat-maradványa **111,0 millió Ft**, amely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt.

2.2.5. A 2. cím Kúria 2014. évi összevont mérlegfőösszegének értéke 1.246,4 millió Ft, amely az előző évi rendezőmérleg által módosult értékhez képest 7,0 %-kal nőtt. A saját tőke mérleg értéke 921,4 millió Ft.

2.3.3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok

A 3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok 2014. évi költségvetési előirányzatainak változása millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2013. évi CCXXX. törvény szerinti előirányzat	9.390,0		9.390,0
<i>Módosítások jogcímenként</i>			
- 1457/2014. (VIII.14.) Korm. határozat rendkívüli kormányzati intézkedések (devizahitelesek többlet feladat)	700,0		700,0
- 1202/2014. (IV.1) Korm. határozat Fővárosi Törvényszék elhelyezése	-1.700,0		-1.700,0
- Költségvetési támogatás	-1.918,4		-1.918,4
- Előirányzat-maradvány igénybevétele	8.972,3	8.972,3	
- Bevételi többlet előirányzatosítása	500,0	500,0	
2014. évi módosított előirányzat	15.943,9	9.472,3	6.471,6

A 3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok 2014. évi előirányzatai és azok teljesítésének alakulása:

Megnevezés	2013. évi tény	2014. évi eredeti előirányzat	2014. évi módosított előirányzat	2014. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	millió forintban egy tizedessel				%-ban	
- Kiadás	3.040,2	9.390,0	15.943,9	1.370,9	45,1	8,6
- Bevétel	1.013,1		500,0	500,0	49,4	100,0
- Támogatás	6.881,9	9.390,0	6.471,6	6.471,6	94,0	100,0
- Előirányzat-maradvány	3.034,6		8.972,3	8.972,3	295,7	100,0

A Bíróságok fejezeti kezelésű előirányzatainak felhasználása többnyire az intézményeknél teljesült, ennek következtében az egy-egy célt szolgáló előirányzat előirányzat-módosítással leadásra került az intézményekhez.

2.3.1 Budapest Környéki Törvényszék rekonstrukciója

A Törvényszék új épületbe költözéséhez szükséges beruházások előkészületei, a rendelkezésre álló régi épület bontása, valamint környezetvédelmi felmérések kerültek megvalósításra, amelyek biztosítják az igazságszolgáltatási feladatok ellátásának megfelelő épület kerüljön a jövőben kialakításra.

2.3.2. Igazságszolgáltatás beruházásai

A bírósági szervezetek vagyongazdálkodásában és bérletében 2014-ben országosan 184 ingatlan található. A Bírósági fejezet kezelésében, bérletében lévő épületek nettó alapterülete 441.177 m². E hatalmas méretű, szerteágazó funkciójú, jelentős részében leromlott állapotú ingatlanvagyon fenntartásáról, megújításáról kell évről évre gondoskodni.

Az igazságszolgáltatás beruházásai fejezeti kezelésű előirányzati kerete biztosítja a bírósági épületek kisebb felújításait, teljes körű rekonstrukcióit, melyek közül több, több éven át húzódó beruházás eredményeként tud megvalósulni.

2014. évben a teljesség igénye nélkül az alábbi beruházások megvalósítása történt:

Elkészült a Fővárosi Törvényszék Markó utcai székhelyi épületében a 21. századi műszaki elvárásoknak megfelelő, európai színvonalú ügyfélközpontja. A korszerű, minden igényt kielégítő beruházás eredményeként meggyorsult az ügyintézés, szervezett, biztonságos keretek között zajlik legnagyobb bírósági szervezetünkben az ügyfelekkel történő kapcsolattartás.

2014 nyarán elkészült a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság korszerűsítése, bővítése. Az összesen 56 millió forintos beruházás eredményeként egy az önkormányzattól bérelt, használaton kívüli postaépületben a nyitott, ügyfélbarát bíróság elveinek megfelelő ügyfélközpontot alakítottunk ki, megújítottuk az épület fűtési rendszerét és egyéb a dolgozók és az ügyfelek komfort érzetét növelő fejlesztéseket valósítottunk meg.

A Fővárosi Törvényszék Margit-Ház Projekt keretében a lokációjában és műszaki színvonalában is kiváló épület a Fővárosi Törvényszék legmodernebb létesítménye. A beruházás megvalósításához szükséges fedezetet a Bíróság fejezet biztosította, mely az ingatlan MNV Zrt. általi megvásárlását, majd annak Fővárosi Törvényszék vagyongazdálkodásba való visszahagyásaként jött létre. A négyszintes irodaházban került elhelyezésre a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, a Regionális Kollégium, az újonnan létrehozott Fővárosi Szabálysértési Bíróság, a Perenkívüli Csoport. A takarékos területgazdálkodással területet biztosítottunk a Fővárosi Törvényszék hiányt pótló oktatási központjának, a perszimuláció, a kis- és nagycsoportos foglalkozások, előadások számára.

A nagyobb beruházásokon túlmenően az igazságszolgáltatás beruházásai keret terhére 57 kisebb, az érintett bíróságok számára elodázhatatlan, elsősorban energetikai jellegű fejlesztést valósítottunk meg. Ilyen volt például a teljesség igénye nélkül:

- BKKB belső festési munkák,
- Pécsi törvényszék ablakcsere 1. ütem,
- Pécsi Törvényszék tisztasági festés,
- Kiskunfélegyházi JB – udvari homlokzat nyílászáró csere,
- Kecskeméti JB . kazán csere, fűtés korszerűsítés,
- Békéscsabai JB – pince szigetelés,
- Szeghalmi JB – fűtés korszerűsítés,
- Miskolci Törvényszék, Fazekas utcai épület – tetőfelújítás,
- Ózdi JB – fűtéskorszerűsítés – 18,5 millió forint.

2013. évben megkezdett és 2014. évben folytatódott beruházások:

- Debreceni Járásbíróság új épülete
- - Ceglédi Járásbíróság a leromlott állapotú bírósági épület teljes körű rekonstrukciója
- Szegedi Törvényszék és Szegedi Járásbíróság közös Széchenyi téri épületének teljes körű felújítása.

2014-ben megkezdett, több évre áthúzódó beruházásokat érintik az Egri Törvényszék, Szarvasi Járásbíróság, Gödöllői Járásbíróság és Kiskőrösi Járásbíróság épületeinek felújításához kapcsolódó előkészületek.

2.3.3. Fejezeti egyensúlybiztosítási tartalék

A felsőkorhatár leszállítása miatt felmentett bírák részére elmaradt illetmény, annak járulékai és általán-kártérítése címen kifizetendő összeg fedezésére szolgál.

2.3.4 Kincstári számlavezetési díj kiadásai

Az előirányzatból a fejezeti kezelésben lévő előirányzatoknál jelentkező számlaforgalom után fizetendő díjak kerültek teljesítésre.

2.3.5 Devizahiteles perek lefolytatásának többletfeladataihoz kapcsolódó kiadások

A 1457/2014. (VIII.14.) Kormány határozat értelmében a devizahiteles perek lefolytatásának többletfeladati elvégzéséhez 700 millió forint többlettámogatás került biztosításra.

2.3.6. Fejezeti tartalék

Az előirányzaton szerepel a Magyar Köztársaság 2014. évi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvényben foglaltak szerint 1.530,9 millió Ft kötelező tartalékképzési kötelezettség.

dr. Handó Tünde
elnök

BÍRÓSÁGOK fejezet

Melléklet

INTÉZMÉNYEK	TÖRZSKÖNYVI AZONOSÍTÓ	HONLAPOK CÍMEI
Kúria	304 001	www.birosag.hu
Fővárosi Ítéltábla	597 320	www.birosag.hu
Debreceni Ítéltábla	597 924	www.birosag.hu
Győri Ítéltábla	597 913	www.birosag.hu
Pécsi Ítéltábla	597 331	www.birosag.hu
Szegedi Ítéltábla	597 319	www.birosag.hu
Fővárosi Törvényszék	311 399	www.birosag.hu
Balassagyarmati Törvényszék	311 410	www.birosag.hu
Budapest Környéki Törvényszék	311 409	www.birosag.hu
Debreceni Törvényszék	311 421	www.birosag.hu
Egri Törvényszék	311 432	www.birosag.hu
Győri Törvényszék	311 454	www.birosag.hu
Gyulai Törvényszék	311 465	www.birosag.hu
Kaposvári Törvényszék	311 476	www.birosag.hu
Kecskeméti Törvényszék	311 487	www.birosag.hu
Miskolci Törvényszék	311 498	www.birosag.hu
Nyíregyházi Törvényszék	311 508	www.birosag.hu
Pécsi Törvényszék	311 519	www.birosag.hu
Szegedi Törvényszék	311 520	www.birosag.hu
Székesfehérvári Törvényszék	311 542	www.birosag.hu
Szekszárdi Törvényszék	311 531	www.birosag.hu
Szolnoki Törvényszék	311 553	www.birosag.hu
Szombathelyi Törvényszék	311 564	www.birosag.hu
Tatabányai Törvényszék	311 443	www.birosag.hu
Veszprémi Törvényszék	311 575	www.birosag.hu
Zalaegerszegi Törvényszék	311 586	www.birosag.hu
Országos Bírósági Hivatal	795-966	www.birosag.hu
Fejezeti kezelésű előirányzatok	329 189	